

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis antradienis — Saturday-Tuesday, May 23-26, 1981

Chicago, Ill. — Pirmadienis,

REAGANAS DIRBS SU KANCLERIU, V. EUROPA

AUSTRALIJA REIKALAUJA "DEKOLONIZUOTI" LIETUVĄ

Australijos ministras pirmininkas Malcolm Fraser vasario 16 d. atsakė į Baltiečių Tarybos laišką, kuriame jis buvo prašomas paremti Pabaltijo valstybių "dekolonizavimą" ir prisidėti prie rezolucijos tuo klausimu Jungtinės Tautos. Savo atsakyme Fraser rašo, kad Australijos vyriausybės nuomone, Pabaltijo valstybės yra "nepriklausomos" ir todėl čia turima reikalo ne su "dekolonizavimu", o su "okupacinių pajėgų išvymu". Anot Fraser, rezolucija Jungtinės Tautos nesulaukė daug paramos iš Trečiojo pasaulio kraštų, kurie Pabaltijo byloje žiūrėtų ginčą tarp ūkiniai išsivysčiusių šalių, o ne "dekolonizavimo" klausimą. Toksai bandymas, rašo jis, galėtų pakelti plačios tarptautinės paramos sumobilizavimą, kurio turėtų siekti baltiečių bendruomenės, dirbančios savo kraštų nepriklausomybės atstatymui.

Elta

ESTŲ NUTARIMAS SUKELE PROTESTŲ BANGĄ

Nauja informacija apie estų patriotinio veikėjo Juri Kukko mirties aplinkybes rodo, kad jis buvo sovietų nūmarintas. Jo žmona Silvi, gyvenanti Tartu mieste, kovo 27 d. gavo iš saugumo laikonišką telegramą, pranešančią, kad jos vyras bus palaidotas kovo 30 d. Volodgėje, 400 km į rytus nuo Leningrado. Estų informacinės tarnybos Stokholme vedėjas Ants Kipper pareiškė, jog Kukko, kuris praėjusių metų lapkričio 28 d. pradėjo bado streiką, buvo neteisėtai perkeltas į lagerį Murmansko srityje. Prieš tai jį labai išvargino pareigūnų mėginimai palaužti jo valią aršiais "psichiatriniais apžiūrėjimais". Juri Kukko jau buvo labai silpnas jo teismo Taline metu, šių metų sausio mėnesį. Jis tęsė savo bado streiką iki paskutiniosios akimirkos, bet kėlėjimo gydytojais atsisakė maitinti jį prievarta.

Amerikos estų organizacijos balandžio pradžioje kreipėsi į JAV valstybės sekretorių Hagą, prašydamos, kad jis padėtų sužinoti, kaip Kukko mirė. Estų-amerikiečių tarybos pirmininkas Juhan Simonson pabrė-

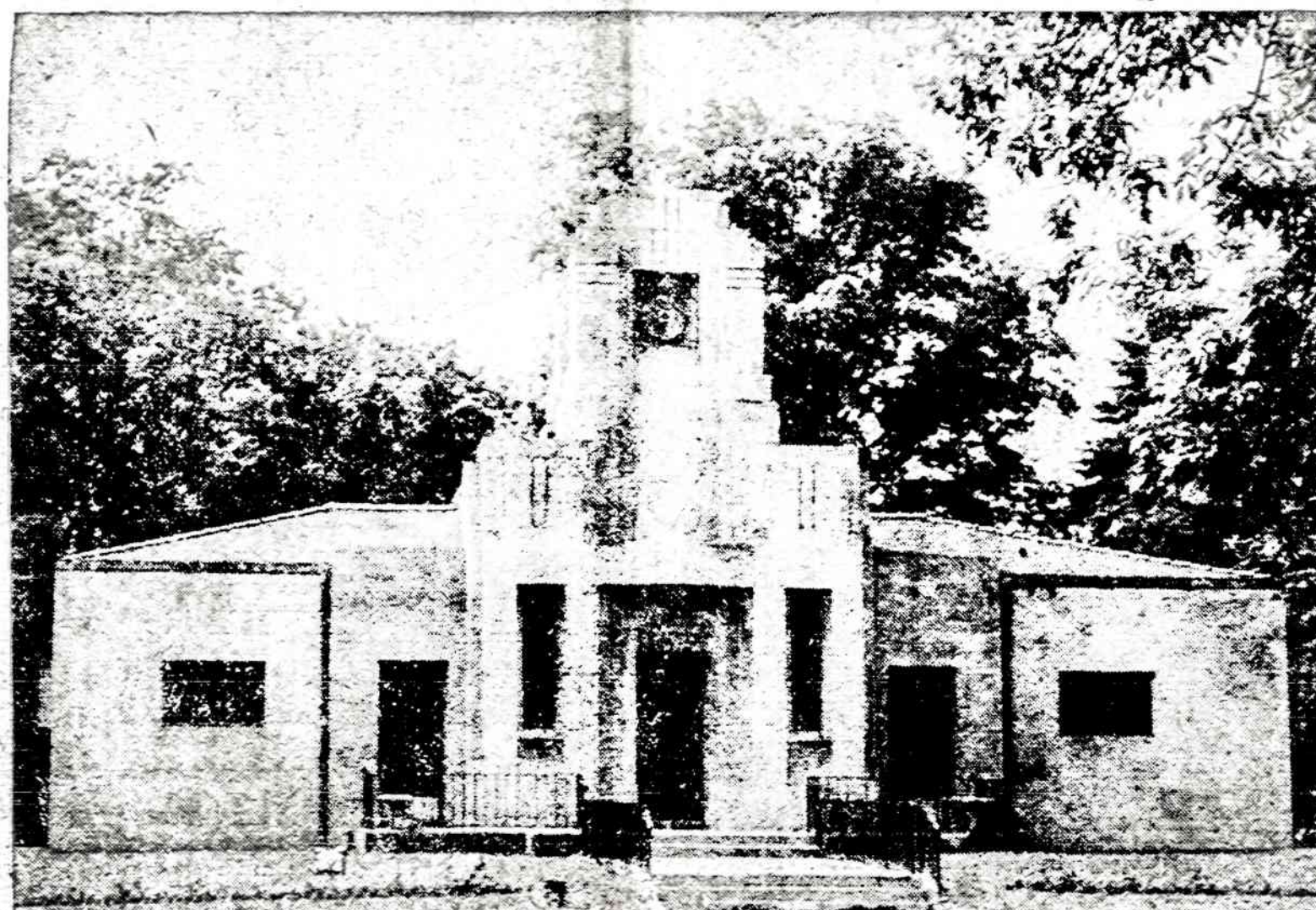
žė, kad sovietai neleidžia Kukko šeimai atsivežti jo lavono atgal į Estiją. Savo laiške Simonsonui, kongresinės Helsinkio komisijos pirmininkas Dante B. Fascell rašo, kad komisijos pirmininkas Dante B. Fascell rašo, kad komisijos gautomis žiniomis, sovietų valdžia nutarė Kukko perkelti į Rusiją, nes Estijos lageryje su juo buvo "per švelniai" elgiamasi. Jis buvo vežamas į naują stovyklą su paprastais nusikaltėliais. Net jei sovietai ir nebūtų planavę ar norėję Kukko mirties, rašo Fascell, jie tebėra už ją atsakingi.

Didžiausio atgarsio Kukko numarinimas susilaukė Prancūzijoje. Grupė žymių prancūzų mokslininkų ragina boikotuoti Sovietų Sąjungą. Prancūzų dalyviai pasitraukė iš gegužės mėnesį Maskvoje turėjusio įvykti kolokvijumo elektrochemijos klausimais. Prancūzų mokslininkų komitetas balandžio pradžioje paskelbė pareiškimą, kad Kukko buvo nužudytas už savo nuomones, nes sovietų pareigūnai žinojo, kad jis, išsekęs po bado streiko, neišvengs lageryje.

Prancūzų mokslininkai išreiškė susirūpinimą, kad panašus likimas laukia estų zoologą Mart Niklusa, kuris buvo nūmarintas 10-ai metų ypatingo režimo lageryje ir 5-ems mėnesiams vidinės tremties. Jis taip pat tęsia praėjusių metų rugpjūčio mėn. pradėtą bado streiką ir jo svikata labai silpną. Tarptautinės Amnestijos (Amnesty International) paskelbtą apeliaciją jau pasirašė Simone de Beauvoir, Raymond Aron, Jean-Francois Revel ir daugelis kitų žymių prancūzų intelektualų.

Juri Kukko išstojo iš kompartijos 1978 m. Jis pasirašė pareiškimą, raginantį boikotuoti Maskvos olimpinės žaidynės ir laišką Juliaus Sasnausko reikalui. Mart Niklus ketė kartų lankėsi Lietuvoje ir aprašė savo išpuodžius, kurie buvo išspausdinti pogrindinės Vyties 5-me nr. Jis yra vienas iš 45-ųjų baltiečių, pasirašiusių 1979 m. memorandumą apie Stalino-Hitlerio paktą.

Elta

Lietuvių Tautinių Kapinių administracijos namas. Sekmadienį, gegužės 24 d., 11 val. ryto kapinėse bus didelės iškilmės mirusiems pagerbti.

KANCLERIS H. SCHMIDT BUVO PRIMTAS BALTOSE RŪMUOSE

VOKIEČIAI LABAI PATENKINTI PASITARIMAIS
SU ATSAKINGAIS JAV PAREIGŲNAIS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas ketvirtadienį pareiškė, kad JAV glaudžiai bendradarbiaus su Vakarų Vokietija ir Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybėmis. JAV yra pasizadėjusios ginti Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybes, jos gyvenotojus.

Vokietijos kancleris ketvirtadienį buvo pagerbtas Baltose Rūmuose. Kancleris Schmidt, atvykęs į Baltuosius Rūmus, pasitiko karštas dalinis, orkestras ir didelis pareigūnų skaičius. Buvo sugroti Vokietijos ir Amerikos himnai.

Prezidentas suruošė iškilmingus pietus, kuriuose prezidentas pasveikino atvykusius svečius, priminė apie JAV pasizadėjimą padėti demokratinei Vokietijai ginti nuo galimo Sovietų Sąjungos įsiveržimo į Vakarų Europą.

SAUDI ARABIJA PAŽADĖJO ŠIMET NEKELTI NAFTOS KAINŲ

SAUDI ARABIJOS MINISTERIO PAREISKIMAI
TARPTAUTINIAJE ENERGIJOS FORUME

BERLYNAS (UPI) — Berlyne, vakarų sektoriuje, vykstą tarptautinis energijos forumas. Jame dalyvauja suinteresuotų kraštų pareigūnai, taip pat Saudi Arabijos Alyvos ministeris šeikas Ahmed Zuki Yamani. Jis kalbėjo forume, o ketvirtadienį dalyvavo spaudos konferencijoje. Jo pareiškimus ištiesai citavo Morgenpost dienraštis.

Šeikas Yamani pareiškė, kad Saudi Arabija šiemet nekels eksportuojamos naftos kainų. Manoma, kad kainos nežymiai pakils sekanciais metais dėl industrijos vakarų kraštuose atsivymimo ir naftos bei jos produktų importo padidėjimo. Sekančią savaitę Šveicarijoje, Genevos mieste, įvyks Naftą Eksportuojančių Kraštų Organizacijos, ži-

nomos OPEC vardu, konferencija. Jis mano, kad nereikės spaudimo siekiant dabartinių kainų. Nebus kalbama apie kainų užsaldymą, bet dedamos pastangos suvienodinti eksportuojamą naftai kainos. OPEC turėtų imti tik \$32 už statinaitę. Kai kurie kraštai už savo naftą gauna net septynišiais doleriais daugiau, negu Saudi Arabija.

Sekmą Yamani apskaičiavimu, Saudi Arabijos naftos produkcija yra virš 40 nuosimčių visos OPEC produkcijos. Taigi ji yra pajėgi praveisti savo politiką. Jis asmeniškai įtaigos OPEC valstybės kainų nekelti, bet jas suvienodinti.

— JAV Senate yra 14 narių milijonierų.

RAGINA PAŠALINTI VEŽEJŲ UNIJOS PIRMININKĄ

WASHINGTON, D.C. — Senato nariai ragina pašalinti sukomitetas ketvirtadienį ragino Darbo departamentą pašalinti Roy L. Williams iš laikinai eimanų Vežėjų unijos pirmininko pareigų, jei jis nepaisys savo ryšių su kriminalo sindikatu.

Komiteto pranešime Williams vadinamas organizuoto kriminalo iškamša, tarnaujantis ne unijai, bet savo bosų gerovei. Jam primatejami nesąžiningumai Los Angeles lošimo namuose.

Senato komitetas rekomenduoja Darbo sekretoriui Raymond J. Donovan apklausti Williamsą, o Teisingumo departamentui — tuojuo pradėti teisminę kovą.

MIRĖ GENEROLAS H. VAUGHAN

Buvęs prezidento Harry Trumano karinis patarėjas ir draugas mjr. gen. Harry H. Vaughan mirė trečiądienį karščiavo ligoninėje, Fort Belvoir, Va., sulaukęs 87 metų amžiaus.

Velionis buvo paslapčių laikymo šalininkas, todėl susilaukė griežtos kritikos. Kritikos susilaukė ir prezidentas Trumanas. 1949 m. jis iškilmingai pietų metu pareiškė: "Joks kalės vaikas man nenurodinė, kas turi būti mano štabe ar mano kabinetė".

NAUJI IZRAELIO REIKALAVIMAI

JERUZALĖ. — Ketvirtadienį Izraelio premjeras Menachem Beginas kalbėjo NBC-TV Today programoje. Jis pareiškė, kad Sirija privalo ne tik iš Libano ištraukti priešlėktuvines SAM baterijas, bet atitraukti jas nuo savo pasienių. Be to, ji turi pažadėti, kad jomis nešaundys į praskrendančius Izraelio lėktuvus.

Tuo tarpu nei JAV atstovas Philip Habib, nei Sirijos valdžia Begino pareiškimo nekommentavo. Sirija sutinka ištraukti raketas iš Libano, jei Izraelis atsisakys nuo agresijos veiksmų.

FRANCOIS MITTERRAND PRISAIKINDIN- TAS PREZIDENTO PAREIGOMS

PREZIDENTAS PASKYRĖ SOCIALISTĄ P. MAUROY
PRANCŪZIJOS PREMJERO PAREIGOMS

PARYŽIUS. — Naujai išrinktas Prancūzijos prezidentas F. Mitterrand ketvirtadienį buvo prisaikindintas Prancūzijos prezidento pareigoms septynių metų terminui, o vėliau pačiomis didžiausiomis Paryžiaus gatvėmis nuvažiojo prie Nežinomo Kareivio kapo ir padėjo vainiką.

Prezidentas Mitterrand važiovo atvirame automobilyje, stambias, mojuodamas rankomis didelėmis žmonių grupėmis.

Krašto aukščiausią valdžią naujam prezidentui perdavė buvęs prez. Valery Giscard. Jis uždėjo naujam prezidentui Garbės Legiono kaspiną, parodė visas valstybines saugumo paslaptis ir linkėjo pasisekimo sunkiose pareigose.

SENATAS PRIĖMĖ BIUDŽETĄ

WASHINGTON, D.C. — Ketvirtadienį Senatas 76:20 balsų dauguma priėmė 1982 m. biudžetą. Biudžetas yra \$694.45 milijono, \$36 milijonais sumažintas įvairios socialinės programos, padidintos gynybos išlaidos ir yra \$37.65 bil. deficito, kuris pasieks virš trilijono dolerių. Prieš tokio biudžeto priėmimą balsavo kai kurie demokratai ir respublikonas Lowell C. Weicker.

Atstovų Rūmai priėmė biudžetą trečiądienį 244:155 balsų dauguma.

JAPONIJOJE NĖRA ATOMINIŲ JAV LAIVŲ

Japonijos pareigūnai pareiškė susirūpinimą, kad jės uostuose ir vandenynse yra Amerikos laivų, ginkluotų atomineis ginklais. Patikslinama, kad pagal sutartį Japonijoje nėra atominių laivų nuo 1961 m., tik JAV laivyno pareigūnai dėl tam tikrų sumetimų žinią propaguodavo.

DRĄGINGOM VALSTYBĖM PARDUOS GINKLUS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris, pasiremdamas teologiniais dėsiais, nustatė taisyklę Amerikoje gamintiems ginklams pardavinėti. Jis uždraudė pardavinėti atomo ginklus, kad gyventojai neužsikrėstų skaldyto atomo nuodais. Kitoms tautoms jis uždraudė pardavinėti revolverius ir kt. ginklus, kad kariai jais neprimestų savo valios krašto gyventojams.

Siais dėsiais, kaip tvirtina J. L. Buckley, valstybės sekretoriaus padėjėjas, pasinaudodavo rusai. Kai jie nustatydavo, kad gyventojai neturi ginklų, apginkluodavo savo šalininkų grupę ir šie paimdavo visą kraštą savo kontrolėn.

Prezidentas Reaganas keičia šias taisykles. Jis leidžia parduoti ginklus visoms drauginėms tautoms, kad galėtų gintis nuo užpuolkių.

STASYS BATŪRA SUMUSTAS NAMIE

CHICAGO, Ill. — Stasys Batūra, čekiečių pasijstamas labai geras ir teisingas žmogus, praėję antradienį, gegužės 19 d., savo namie buvo labai smarkiai sumuštas ir paliktas be sąmonės.

Policija jį nuvežė į ligoninę, bet penktadienį jis dar buvo be sąmonės. Prieš kels metus buvo labai smarkiai sumušta jo žmona, o praėjį antradienį buvo labai žiauriai apdaužytas jis pats.

Nepažįstamų žmonių į namus jis neįleisdavo, bet šie jėję į vidų ir gerą žmogų smarkiai sužalojo. Akys aptinusios, dantys išdaužyti. Jo žmona guli kitoje ligoninėje.

Helmut Schmidt

Kancleris Helmut Schmidt, tris dienas besitaręs su prezidentu Reaganu ir kitais pareigūnais, penktadienį išskrido Vokietijon.

KALENDORĖLIS

Gegužės 23: Eufrozina, Deiderijus, Tautvyda, Linas.

Gegužės 24: Joana, Gina, Vilmanytė, Šventaragis.

Gegužės 25: Vainikų Diena, Beda, Marija Magdalena, Grigalius, Blexdė, Mylūsė, Valas.

Gegužės 26: Pilypas, Žydrė, Malonė, Algimantas.

Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:11. Oras šiltas, giedras.

MŪSŲ KRASTO TARMĖS

Lietuvių kalbos vartojimo plotas mūsų krašte tęsiasi gan siauru, bet ilgą ruožą, maždaug nuo Vižainio iki Aradninkų. Žinoma, turime priimti tai dėmesin, kad Vižainio apylinkėje teuzinkame lietuvių kalbos vartojimą tik senesne e kartoje, o jos gretos netai iš netų vis rėtėja.

Visame sitame plote ryškiai išsiskiria dvi tarmės: aukštaičių vakariečių — kapsų ir žemaičių. Dvira aukštaičių vakariečių tarmių riba tenka laikyti linijai: Ramonai — Vaiciuliškės — Gilušių. Šiaurės vakarus nuo šios linijos kompaktiškai (suglaustai) yra kalbama aukštaičių vakariečių — kapsų tarme, o pietryčiuose — žemaičių. Tuo būdu reikia įnešti pataisą į žemaičių tarmės vedė nuo Rūdninkų pro Salaperaugi ir Vižainio Liubavo tarpą iki Vištyčio ežero. Džukų tarmė ir netolimoje pmetyje negalėjo siekti aukštaičių linijos: Ramonai-Vaiciuliškės — Gilušių, nes po 1920 m. pravesta valstybės siena sutrukė aukštaičių vakariečių tarmės plėtimąsi džukų tarmės sąskaita.

Puliekame nuošalia: tuo tarpu aukštaičių vakariečių tarmė. Atrodo, kad ji nedaug kuo skiriasi nuo apšamai kapsų tarmės, labai skambios, labai artimos mūsų literatūrinei kalbai. Mūsų krašto lietuvių masė vartoja džukų tarmę, kurios pagrinda sudaro garsų junginių *č, dž, tr, de, škeirimas, i, c, dz, cr, dz* prieš balsius *i, y* ir dvibalsį *ie*. Pvz.: *džidelis, cykus, dziegas, ciesa, dzvilinks, cvinksta*.

Džukų tarmė nutįsusi apie 30 km. nuo Vaiciuliškės iki Aradninkų nėra vientisa iki detalių.

HARDY
Glass Block Panels
CALL FOR FREE ESTIMATE
779-6600
711 W. 103rd Street

Yra tam tikrų garsų tarimo, žodžių kaitymo ir žodyno skirtumų. Tai pastebi ir neįgudusi kalbos dalykose mūsų valstiečių ausis. Mūsų kalbai džiukai Lazdijų ir Leipalingio džukus vadinavo raikais. Jie Leipalingio ar Kapčiamiesčio džukų kalboje girdėdavo sau neįprastų žodžių ir padidindami taip pamėgdžiodavo jų pasakojimą: Atėjo šalapokas iš kudrynės, paėmė kudrynėlį už kėravonės ir kap ej, tai nuvej" (Atėjo vilkas iš krūmų, paėmė ėriuką už galvos ant ragų ir kaip ėjo, tai nuėjo). Tų vid. rankų įtakoje palikusi Seinų apylinkės, ypač Radžiūčių, Žagarių, Dusnycios, Aradninkų ir kitų kaimų džukų tarmė. Skirtumai tarp punskiečių ir seiniečių džukų ypač jaučiami tarant tokius vaiksmažodžius, kaip *lėju (lieju), nuvejo (nuėjo)*. Punskiečiai čia išlaiko literatūrinės kalbos formą. Seiniečiai tariamojoje nuosakoje kirtį nukelia į galūnę: eitau, būtau. Yra nemaža žodyno skirtumų. Radžiūčiuose girdime kalbant, kad kažin kas vakaruško-se kovėsi. Punskiečiai tepasakyti, kad mušėsi.

Viena iš būdingų džukų tarmės žymių — tai priebalsių *r, š, ž, č, dž, c, dz* kietinimas. Pvz.: *be, ra, šiluddas, mėža, čaudėja, svecas, medžai*. Šiuo atžvilgiu Seinų vyskupystės vadovėlis Juozapo Zavadzko spaustuvėje Vilniuje: 1911 m. Seinų spaustuvės knygelė "Kaip užsiauginti sodus" ir t. t.

Virtuvės indai, indauja; audimo; batsiuvų, medžioklės, žūklės, kūlimo, mėzimo, kailių dirbimo, statybos įrankiai; medinių vežimų dalys; gyvuliams risti ir vesti įnagai; bitininkystės įrankiai; užraktai, spynos iš dvartų; spastai; javų nuėmimo įrankiai; pyptkių kolekcija; liaudies medicina; vaikų auginimo, religinio kulto daiktai; siūlų pavvyzdžiai.

Audiniai — medžiagos marškiniams kelnėms; užvalkalai;

antklodės ir paklodės; sijonų, kelnų, sėrmėgų, kailių, juostų, marškinių pagražinimai; staltiesių, rankšluosčių pavyzdžiai; mezginių, nėrinių ir rašinių pavyzdžiai.

Kalvystės įrankiai. Jei vienos rūšies eksponatų čia ir ne po daug, tai vis tik apima jie visus buities reikmenis. Jau ir lankytojų esama. Seimininkas mielai viską rodo, aiškina ir prašo įrašyti į lankytojų knygą. Knygoje galima rasti mokinių, mokytojų, valstiečių, rašytojų, profesorių, turistų iš Lenkijos gilumos svečių iš Tarybų Lietuvos, Demokratinės Vokietijos, Kanados, JAV, Argentinos.

Mokytojas Juozas Vaina sukaupė taip pat ir kelis šimtus liaudies žodinės kūrybos pavyzdžių. Visa ši etnografinė ir filikloristinė medžiaga turi didelę mokslinės vertės, nes niekas iki šiol šiose apylinkėse ta linkme plačiau nebuvo veikęs. O tuo reikėtų visiems susidomėti ir gyvai įsijungti į šį kilnų ir labai vertingą darbą. Tegu nežuva nė vienas mūsų krašto etnografinis pavyzdys, daina, pasaka. Taip pat reikėtų vietos administracijai pagalvoti ir apie patalpas šiems daiktams eksponuoti.

Jokarčius
(Iš žurn. "JARSNOS")

NEGALI PAGAUTI ANTIES SU STRĖLE

LAS VEGAS. — Dvi dienas Gyvulių globos draugijos nariams nevyksta pagauti anties, beplaukančios su strėle krūtinėje. Šimtai žmonių matė sužeistą antį, bet nepajėgia prie jos priartėti.

Manoma, kad pikti vaikai prieš mėnesį paleido strėlę į antį, kai ji Sahara klubo golfo laukuose vaikščiojo po pievas. Kurį laiką anties niekas nematė, bet pastaromis dienomis ji pasirodė beplaukianti ežerelyje. Matomai, strėlė nedaug jos vargina, nors žmūnės apie tai pačios anties paklausti dar neismoko.

Apolonia Barauskienė,

seniausioji 18-tos kolonijos gyventoja, sulaukusi šimto metų. Šiomis dienomis bus Naujienose straipsnis apie šią ilgametę lietuvę.

LIETUVIAI IR LENKAI

"Europos Lietuvoje" 1981 m. kovo 2 d. Nr. 9 (1548) atspaudintas straipsnis, paimtas iš "Aušros" Nr. 22 (62)

Sunkus penkių šimtų metų lenkiškasis invazijos Lietuvoje palikimas — sulenkinti Kauno, Kėdainių, Jonavos apylinkių ir Vilniaus krašto gyventojai. Dėl pirmųjų trijų bėdos nėra: lenkų kalbą vartoja tik senimas, o dauguma jaunimo, suprasdamas savo neabejotinai lietuvišką kilmę, beveik išvien pereina prie lietuvių kalbos.

Blogesnė padėtis su Vilniaus Kraštu. Dar prieš Pirmą Pasaulinį karą daugelis to krašto gyventojų, paklausti apie jų tautybę, sudvejoję atsakydavo — esą "tuteišai" (čionykščiai, vietiniai), dažnai tuo sukeldami lietuviams girdaus juoką. Vadinasi, jie dar abejojo dėl savo tautybės ir galėjo pasukti į tą ar kitą pusę. Bet 1920-1939 metų lenkų okupacija, stipri, atvira šovininistinė ir arši antilietuviška propaganda padarė savo — buvę "tuteišai" virto lenkais.

Ča padėjo ir tarybininkų "miesišdingumas" lenkų atžvilgiu. Pokario metais Ukrainoje ir Baltarusijoje lenkų gyvenimo daugiau, negu Lietuvoje, bet jie ten neturėjo nė vienos mokyklos, nė vieno periodinio leidinio. Tuo tarpu Lietuvoje buvo pradėtas leisti vienintelis Tarybų Sąjungos laikraštis lenkų kalba "Czerwony sztandar" (beje, labai nuostolingas respublikai), taip pat atidaryta apie 300 lenkiškų mokyklų. Tokiu kilmės mostu kaimyninės tautos atžvilgiu reikėtų tik džiaugtis, jeigu, o ne patamautų Lietuvos lenkus.

Lenkiškos mokyklos, o stengiamos net tose apylinkėse, kur nuo seno mokyklos buvo lietuviškos, nors vietiniai gyventojai ir naudojo lenkų kalbą. Tik pasipylus gyventojų skundams, kai kur į mokyklas grįžo lietuvių kalba.

Galbūt nedaug kas žino, kad pokario metais Vilniaus rajone, taip pat ir kitų sulenkėjusių rajonų kaimo vietovėse ir miesteliuose nebuvo nė vienos lietuviškos mokyklos. Tik 1957 m. mūsų literatūros klasikui A. Vienuoliui-Zukauskui prieš savo mirtį LTSR Aukščiausiosios Tarybos posėdyje pasakius savo istorinę kalbą dėl lietuvių mokyklų Vilniaus krašte, čia jos buvo pradėta steigti ir šiuo metu nesiskundžia mokinių trūkumu.

Prie lenkinimo labai daug prisidėjo kai kurie fanatiški lenkomanai, susisukę su liūdą Lietuvos KP CK.

Kodėl vienoje respublikose lenkų kalbą ujamą ir slopinama, palikimas — sulenkinti Kauno, Kėdainių, Jonavos apylinkių ir Vilniaus krašto gyventojai. Dėl pirmųjų trijų bėdos nėra: lenkų kalbą vartoja tik senimas, o dauguma jaunimo, suprasdamas savo neabejotinai lietuvišką kilmę, beveik išvien pereina prie lietuvių kalbos.

Reikia pripažinti, kad tai duoda rezultatų. Nedidelė dalis sulenkėjusio jaunimo pasuka į lietuvių pusę, bet didesnė dalis, besimaišydama tarp gausiai tame krašte gyvenančių rusų ir baltarusių — sparčiai rusėja. Tą procentą ypač pagreitina mišrios vedybos — Vilniaus krašto lenkai susituokus su ruse ar baltarusė, beveik visais atvejais šeima tampa rusiška.

Šie krašto lenkai, baltarusių atskirti nuo didžiosios Lenkijos, su ja ryšį palaiko tik klausydamiesi Varšuvos radijo laidų, taip pat per lenkišką televiziją. Bet to nepakanka, kad čia būtų išlaikytas lenkiškumas, tad galima neabejoti, kad netrukus, jei neįvyks jokių permainų, šiam kraštui gresia visai realus pavojus surusėti. O tai blaiviai galvojančioms lietuviams negali nekelti nerimo ir pasipiktinimo, nes Rytų agresorius nepasitenkins tik Vilniaus kraštu.

Nenoriu sulenkėjusių Vilniaus krašto gyventojų primygtinai agituoti: meskit lenkų kalbą, tapkit lietuviais. Menka ir nauda tautai iš tokių jos narių, kurie lengvai keičia savo tautybę ir kalbą. Noriu pasiūlyti, ypač tiems "lenkams", kurių pavardės Tarvid, Janu, Mažul, Gedroic (ir ne tik jiems) pagalvoti. Labai rimtai pagalvoti ir paklausti savo širdies, kuriuo keliu pasukti.

A. Žuvintas

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

JURG MEISTER

LIETUVOS LAIVYNAS

(Tęsinys)

LIETUVIŲ JŪRINIO KARO LAIVYNO FORMAVIMAS

Kadangi Lietuva nuo 1923 metų turėjo Klaipėdos uostą ir dar keletą nežymių vietų Baltijos jūros pakrantėje, todėl greit pasirodė, kad pakrantių apsauga, kaip jūros valdymo instrumentas, buvo nepakankama. Dėl to buvo išdirbtas planas suformuoti tikrą karo laivyną. Reikia manyti, tai buvo 1927 metais tuometinio pulkininko Teodoro Daukanto iniciatyva. Jis anksčiau tarnavo caro karo laivyne (Daukantas tarnavo laivuose "Sslawa" ir "Imperatorius Povilas I" ir — štabo viršininku Baltijos jūros laivyno operacijų skyriuje; 1915 metais jis organizavo rusų kariuomenės dalių permetimą į Prancūziją). 1927 metais lapkričio 11 dieną jis padarė vizitą Latvijos karo laivyno vadui — kontradmirolui grafiui Archibaldui Keiserlingui. Pirmas atgarsis visų tų pastangų buvo pasiuntimas dviejų jaunų lietuvių, Povilo Labanausko ir Vytauto Kuizino, į italų jūrų akademiją Livorno. Amerikos jūrų laivyno akademija Anapolyje atsisakė 1927 metais priimti tuos du lietuvius kandidatus, nes jie buvo 6 mėnesiais vyresni, už amerikiečių nustatytą amžių (Labanauskas gavo labai gerą išsilavinimą. 1927 metais jis buvo jūrų skautų šefas ir pats pasiūlė vyriausybei būti įavinamas kaip jūrų laivyno karininkas. Jūrų laivyno karininko išmokslinimą įgijęs 1928-1931 metų bėgyje, jis buvo vyriausybės pasiūstas tarnauti italų laivyne, kus tarnavo kreiserijje, naikintojuje ir povandeniniame laive, po to, dar baigę patobulinimo kursą Livorno akademijoje. Nuo 1934 iki 1937 jis tarnavo viename iš artilerijos pulkų.

generaliniame štabe ir lituvių laivyne. Nuo 1937 iki 1938 metų jis buvo pasiūstas į prancūzų laivyną Toulone, studijuoti povandeninių laivų kovą, torpedų ir elektros technikos mokykloje, vienkart jis tarnavo ir prancūzų karo laivyno laivuose).

1935 metais buvo oficialiai formuojamas Lietuvos karo laivynas. Jo pirmas ir vienintelis laivas buvo senas "Prezidentas Smetona", perimtas iš pakrantių apsaugos. Laivas buvo naučijamas, pirmoj eilėj, kaip mokomasis laivas. Jis 10 iki 12 kartų per metus išėdavo į jūrą, keletą kartų ilgesniam plaukimui aplink Gotlando salą, arba į Latvijos uostus. Didėsiam patikrinimui, kuriam reikalingas buvo dokas, laivas turėdavo plaukti į Liepoją. Keletą kartų buvo pravesi ir šaudymai jūroje, kai pasiskė iš Vokietijos nupirkti papildomos amunicijos 105 mm pabūklams ir laivo dviem artilerijos pabūklams atsarginės dalys.

Technišku atžvilgiu Lietuvos karo laivynas sudarė Lietuvos kariuomenės dalį ir priklausė tie sioginiai kariuomenės vadui.

GINKLAVIMO PLANAI

Klaipėdoje laivynas turėjo, drauge su kariuomene, nedidelį šaudmenų sandėlį ir valdė nuosavą kuro atsargą. Atrodo, kad bendri pratimai su lietuvių kariuomene arba aviacija, nebuvo daromi, kaip ir bendri su Estijos, arba Latvijos laivynu (karo pratimai aplink Gotlando salą, atrodo, buvo pravesi 1936 iki 1938 metų su "Prezidentu Smetona", bet tie pratimai nebuvo suderinti su kitais lietuvių laivais). 1936 metais "Prezidentas Smetona" sugavo vieną spirito kontrabandos laivą.

(Bus daugiau)

LIŪTAS IR UODAS

Iš bejėgio joukų nekelk,
O silpną skriausti lauki.
Ir silpnas priešą moka įgelti.
Tad savo jėga per daug nepasikliauki.

Liūtas uodą su panieka traktavo. Uodą tas labai užgavo. Ir tokios skriaudos jis netoleravo. Pakilo jis, paskelbdamas liūtui karą. Ir siekdamas padaryti jam kuo didesnę žalą. Liūtui tik juokai, bet uodas nejuokauja. Jis visomis priemonėmis su juo kariauja. Tai į akį, tai į ausį jis bando jam įgelti, Norėdamas jo paniką sukelti. Pagaliau jis nutūpė ant sprando. Ir labai skauždiai jam įkendo. Pajutęs baisų skausmą, liūtas sudrebėjo. Ir, švystelėjęs uodega, jis uodą užmušti norėjo. Bet to padaryti nesugebėjo. Nes uodo vikrumas jam padėjo. Jis nėra bailys; Jo nieks nuo liūto neatbaidys. Į liūto kaklą jis dabar gelia. Ir saldų liūto kraują geria. Liūtas galvą purto ir karčius krato, Bet kur tupi uodas, jis nemato. Uodas vis aplink mūs liūtą skrenda; Tai į nosį jis jam lenda, Tai į ausį kanda, Tai įsisurbia jis jam į žandą, Įniršęs liūtas pradėjo baisiai staugti. Pamatęs, kad laimėjimo jis negalės sulaukti, Griežia dantimis iš įniršimo. Ir drasko žemę nagais iš pasiutimo. Iš baimės žvėrys pradėjo bėgti iš miško; Jų kojos tik mirgėjo ir vanduo iš balų tiško, Tarsi miške būtų gaisras kilęs, Ar mišką būtų potvynis užpylęs. Kas tą sūmįsį sukėlė? Nagi mūs uodas, kurs liūtą taip sugėlė. Liūtas draskė, vartė, jėgos jo išseko. Ir uodo taikos paprašyt jam teko. Uodas, pasotinęs piktumą, taikytis sutiko. Ir jį džiaugsmas didelis apniko.

(V. Petraitis, Pasakėčios, 217 psl., kaina \$3.)
gaunamos Naujienose

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — "MEMORIAL DAY"

Sekmadienį, gegužės 24-ąją, 1981 metais

Lietuvių Tautinėse Kapinėse įvyks išpūdingos apeigos

Lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdų orkestrą paruošė ir vadovaus PETRAS ZALŪBA. • Dariaus-Girėno Post #271, vadovybėje komandieriaus Bruce Neberieza, ir Moterų Auxiliary Unit #271, vadovybėje Mary Mart'n, dalyvaus eisenoj ir pagerbūs žuvusius karius. Posto kapelionas Steven Gay sukalbės tai dienai pritaikytą invokaciją. • Konvokacinę maldą sukalbės kun. Povilas Dilys. • Giesmių programą išpildys dainininkės Estelle Bogden ir Wanda Gaidam, akompanuojant Petro Zalūbos dūdų orkestrui. • Pagrindinę kalbą pasakys Sandaros redaktorius Grožvydas J. Lazauskas. • Taip pat yra pakviestas ir Valdas Adamkus. Jeigu jo tiesioginės pareigos jam netrukdyt, reik tikėtis, dalyvaus ir jis.

DEMESIO, NETURINTIEMS AU TOMOBILIŲ! LYGIAI 9 v. r. nuo Universal Savings and Loan Ass'n. (18th St. ir Halsted) išeis autobusas (Valley Transit School Bus) ir sustos sekančiose vietose: prie Ridiko koplyčios, esančios 3354 S. Halsted St., Darius-Girėnas Hall (4416 S. Western Ave.) ir prie Marquette Hall (69th ir Western Ave.). Atgal į Čikagą nuo kapinių vartų išeis 3 valandą popiet. Kaina į abi puses \$3.00. Būkite laiku nurodyto se vietose.

Visus lietuvius kviečia dalyvauti ruošiamose apeigose
LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

Prasome visus dalyvius pavaikscioti po šias gražias kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypiui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums pagėdaujamą informaciją.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY, 8201 So. Kean Ave., Justice, Ill. 60458. Tel. (312) 436-0638.

Š.m. balandžio 28 d. sukako lygiai 70 metų nuo Chicago Lietuvių Tautinių Kapinių įsteigimo.

DETROITO NAUJIENOS

PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Motinos Dienos paminėjimas mūsų kolonijoje gegužės 10 d. įvyko net trijose vietose. Sv. Antano parapijos patalpose, mokyklos kambariye paminėjimą suruošė Aušros lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Minėjimą pradėjo ir trumpą žodį tarė mokyklos tėvų komiteto pirmininkas Marijonas Šnapštys. Jis atsilankiusiems priminė, kad lietuvių motina kovojo už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės; augino ir auklėjo vaikučius nuo nutautėjimo; sukdama ratelį, verpdama linų kuodelį, mokydavo dukrele ar sūnelį lietuviško „druko“, dainavo lietuviškas liaudies dainėles, sakydavo pasakėles.

Po trumpo įžanginio žodžio Vytė bei Rūta Šnapštytės ir Mikalina Pendegras atliko meninę programos dalį. Rūta Šnapštytė deklamavo eilėraštį apie motiną, Vytė Šnapštytė deklamavo ištrauką iš Petkauskaitės raštų — taip pat apie motiną. Mikalina Pendegras irgi deklamavo iš Petkauskaitės raštų.

Po meninės programos vaikūčiai motinoms įleikė gėlių.

Aušros lituanistinės mokyklos yedėjas Antanas Vaitėnas padėjo vaikūčiams už atliktą meninę programą ir atsilankiusiems. Minėjimas praėjo įspūdingai, atsilankiusiems labai patiko ir paprasė, kad ir ateinančiais metais būtų ruošama Motinos Diena. Atsilankiusieji atsidėkojo šiltu plojimu.

Tą pačią dieną Motinos dienos minėjimas įvyko ir Žiburio lituanistinės mokyklos kultūriniam centre bei Lietuvių klube, bet ten man nebuvo galimybių dalyvauti. Kiek teko patirti, minėjimai praėjo įspūdingai.

Motinos Diena buvo paminėta ir per Lietuvių Melodijų radijo valandą gegužės 8 dieną. Apie lietuvių motiną kalbėjo Birutė Barauskienė, eilėraštį deklamavo mokinė Vytė Šnapštytė.

ARTEJA DIDŽIŲJŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Detroito Didžiųjų trėmimų minėjimas numatytas birželio mėn. 14 dieną Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Šiais metais, pagal rotatyvinę tvarką išpuola vadovauti estams. Laikas būtų susirūpinti ir pradėti ruošti minėjimą. Kaip jau žinome ir kaip spaudoje buvo pabrėžta, šįmet nuo didžiųjų trėmimų sukanka 40 metų.

1941 m. birželio 14 ir 15 dienomis okupantai bolševikai grūdoto moteris ir vaikus į gyvuli-

nus vagonus ir vežė į tolimą Sibirą, lėtai mirčiai. Pagal Raudojo Kryžiaus duomenis, į Sibirą išvežė 34,260 lietuvių. Trėmimai tęsėsi ir vėlesniais metais. Apskaičiuota, kad išremta kas dešimtas lietuvis gyventojas. Iš viso išremta apie 350 tūkstančių.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, kartu su estais ir latviais, stengiasi šią liūdesio sukaktį atžymėti kuo iškilmingiau. Numatyta net demonstracija Detroito vidurmiestyje prie federalinio pastato su atitinkamais plakatais, kur bus išaiškinta, kad rusai yra kriminalistai, nusikaltėliai, po Antrojo Pasaulinio karo dar nenubausti.

Parodykime, kad mes — lietuviai, latviai ir estai — jų nusikaltimus smerkiame.

Gegužės mėn. 25 d. — Kapų Puošimo diena — Šv. Jono Jūrų šauliai lankys kapinėse savo organizacijos mirusius narius ir gėlėmis papuos jų kapus.

● Birželio mėn. 31 d. šaulių stovyklos „Pilėnai“ atidarymas vasaros sezonui. Tą pačią dieną stovyklos salėje įvyks žurnalistų Detroito skyriaus metinis susirinkimas. Po susirinkimo — pasivažiavimas. Visi Detroito skyriaus žurnalistai kviečiami dalyvauti Atskiri kvietimai nebus siunčiami.

● Susivienijimo 352-os kuopos išvyka birželio 7 d. šaulių stovykloje.

TAISAU KLAIDĄ

Naujienose gegužės 13 dienos Nr. 94 laidoje, aprašant BALFO 76-ojo skyriaus metinį susirinkimą, per neapdairumą į valdybos sąrašą neįrašiau vicepirm. Lidijos Mingėlienės.

Ant. Sukauskas

— Gegužės 19 d. „Meno Žiniose“ straipsnis „Naujas lapas dalininko Jono Tričio gyvenime“ išėjo be parašo. Straipsnį parašė Mikas Šileikis.

— Trečiadienį popiežiui davė pirmą kąsnelį kieto maisto. Iki šio meto jis buvo maitinamas skystiais. Popiežius neteko daug svorio.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GET INSTANT CASH
WE BUY: • GOLD
• SILVER COINS • DIAMONDS
Call 344-8284

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĮŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOPINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

JONAS TRUYS

„Prie darbo“

ALGIRDAS BUDRECKIS

ŽELIGOVSKIADA, 1920 M.

(Tesinys)

Latviai suprato, kad Želigovskio kariai žygiuoja Daugpilio link, lapkričio 16 d. pasisūlė gelbėti lietuviams. Latviai pareiškė, kad jie ruošis padėti ginti Kauną, jei lietuviai padės jiems ginti Daugpilį prieš lenkus.

Įvyko tyg ir komediškas atsitikimas šame kare. Lapkričio 17 d. lietuviai vos neapsėdė Tautų Sąjungos kontrolės komisijos narius, kai tie peržengė lenkų apkasus eidami lietuvių link. Būta nesuspėjimo: kaip anksčiau buvo minėta, kontrolės komisija vyko Kaunon su abiejų kariuomenių vadovybių sutikimu praleisti ją per frontą nustatytu laiku. Rodos, kad kelias buvo prastas, ir komisijos nariai, apleisdami savo automobilius, pasuko kitu, nesutartu keliu. Jie netikėtai užėjo ant lietuvių apkasų. Lietuviai įtardami, jog čia lenkų žvalgai, juos pasveikino šautuvų bei kulkosudžių ugnimi. Komisarai pasislėpė už kaupų. Pagaliau vietinė bobelė perėjo skersai karo lauką, nuėjo pas lietuvių komandaną ir, kalbėdama už kontrolės komisiją, pranešė, kad „priešai“ dėvėjo alijantų uniformomis. Su sigėdęs komendantas atsisprę-

ir leido kontrolės komisijai tėti keliu į Kauną.

Lapkričio 17 d. lietuviai atmušė lenkus Kauno fronte ir atsiėmė Rykantus. Želigovskio kariuomenė, norėdama užimti svarbesnius susisiekimo kelius ir tuo būdu atkirsti lietuvių kariuomenę nuo Kauno, kur tuomet buvo jos augščiausioji vadovybė, didelėmis jėgomis puolė lietuvių kariuomenės kairįjį sparną ir užėmė Dubingius, Giedraičius ir Lyduokius.

To puolimo metu ypatingai skaudžiai nukentėjo lietuvių kariuomenės II divizija, kurios vadovas gen. Nastopka pateko į lenkų nelaisvę. Į jo vietą tuoj buvo paskirtas gen. štabo plk. Adamkavičius. Gavęs įsakymą vadovauti II-ajai divizijai, Adamkavičius ilgai įteškojo tos divizijos štabo likučius. Vazinėdamas nuo vieškelio prie vieškelio, tikrindamas pasikalbėjimus telefonu laidais, jis pagaliau išgirdo besikalbant 4-to ir 7-to pulk vadus. Iš to pasikalbėjimo jam pasisekė sužinoti apie lietuvių kariuomenės dalių dislokaciją ir susirūšti su tomis dalimis. Būka, nuėjo pas lietuvių komandaną ir, kalbėdama už kontrolės komisiją, pranešė, kad „priešai“ dėvėjo alijantų uniformomis. Su sigėdęs komendantas atsisprę-

siavo gautas šis įsakymas:

„Gavusi žinias iš stovėjusių fies Giedraičiais lietuvių dalių apie lenkų raitininkų prasiveržimą pro lietuvių frontą, Adamkavičiaus divizijos vadovybė tuoj sudarė to prasiveržimo likvidavimo planą. Lapkričio 19 d. 8 val. ryto iš divizijos štabo atitinkamų kariuomenės dalių buvo gautas šis įsakymas:

Bevykdant tvarkomuosius darbus, lietuvių kariuomenė ištik-

naujas smūgis. Lapkričio 17 d. lenkų raitininkai prasilažė Giedraičių rajoną ir užėmė Balninkų Kurklų kaimą. Taip pat ėmė veržtis Anykščių ir Kavarsko kryptimi. Šis antpuolis, tiesa, nebeįvyko dėl suklaidinti ir išblaškinti lietuvių kariuomenė. Bet jis buvo labai pavojingas ir todėl teko imtis skubių energingų priemonių. Po lenkų užimtos, šarvuotos lietuvių reikėjo laukti lenkų kariuomenės naujų puolimų, o tai būtų buvę iš tikrųjų labai pavojinga.

Viskas, rodos, buvo paruošta lenkų laimėjimui. Vilnius smurto užimtas. Šarvuotas lietuvių traukinys „Gediminas“ nuo Lenkų atsikirtas ir sužalotas, žygis per Ukmergę į Kauną genia liškai sugulvotas, lenkų raitininkai (totorių pulkas — „Tatarska jazda“) veržėsi iki Kėdainių — žodžiu, lenkų žygiuotė į Lietuvos širdį atrodė iškilmingas karinis paradas. Tiesa, lietuviai mušėsi atkakliai. Jau išstus metus lenkai su jais kovojo ir gerai įsitikino, kad lietuvių ryžtas pereina į įsiutusią drąsą.

Gavusi žinias iš stovėjusių fies Giedraičiais lietuvių dalių apie lenkų raitininkų prasiveržimą pro lietuvių frontą, Adamkavičiaus divizijos vadovybė tuoj sudarė to prasiveržimo likvidavimo planą. Lapkričio 19 d. 8 val. ryto iš divizijos štabo atitinkamų kariuomenės dalių buvo gautas šis įsakymas:

Bevykdant tvarkomuosius darbus, lietuvių kariuomenė ištik-

naujas smūgis. Lapkričio 17 d. lenkų raitininkai prasilažė Giedraičių rajoną ir užėmė Balninkų Kurklų kaimą. Taip pat ėmė veržtis Anykščių ir Kavarsko kryptimi. Šis antpuolis, tiesa, nebeįvyko dėl suklaidinti ir išblaškinti lietuvių kariuomenė. Bet jis buvo labai pavojingas ir todėl teko imtis skubių energingų priemonių. Po lenkų užimtos, šarvuotos lietuvių reikėjo laukti lenkų kariuomenės naujų puolimų, o tai būtų buvę iš tikrųjų labai pavojinga.

Bevykdant tvarkomuosius darbus, lietuvių kariuomenė ištik-

— Likvidavimui gilaus žymių kuo greičiausiai, nes žinojo, kad, be lenkų kariuomenės, kuri kiekvieną valandą galėjo gauti pastiprinimų, yra dar viena kliūtis — kontrolės komisija, galinti įsakyti nutraukti karo veiksmus lietuviams nepasiekus reikamo tikslo.

Lapkričio 20 d. lietuviai perėję 200 priešpuolį, majoro Rėklaičio vadovaujamas vaidorėnų pulkas ties Širvintais trenkė lenkams didelį smūgį. 8-o pulko ltn. Balnas su savo batalionu naktį apsupo ir sutriuškino dideles lenkų jėgas. Daug lenkų krito, tarp jų ir Gardino pulko vadas. Vaidotėnai paėmė daugiau kaip 200 belaisvių, lenkų brigados ir pulkų štabus, 2 patrankas, 9 minosvaidžius, 20 kulkosvaidžių, 250 šautuvų, 150 arklų ir daug kito karinio turto. Pats gen. Želigovskis vos ištrūko palikęs Širvintuose net savo automobilį! (Bus daugiau)

Nors visas įsakymas buvo tikslus, o jo įvykdymas davė gerų padarinių, vis dėlto divizijos štabas, norėdamas pats save patikrinti ir padrąsinti jo vykdytojus — atskirų kariuomenės dalių vadus, nutarė pakviesti į Ukmergę, kur tada buvo divizijos štabo būstinė, neseniai paskirtą armijos vadą gen. Silvestrą Žukauską. Pakviestas iš Ukmergės telefonu ir painformuotas apie padėtį fronte, gen. Žukauskas pasakė tuoj atvyksias, ir už poros valandų jo automobilis jau stovėjo prie Adamkavičiaus divizijos štabo.

Peržiūrėjęs įsakymą, žvilgtelėjęs į padėtį ant stalo žemėlapi, gen. Žukauskas tarė: „Gerai, Galima vykdyti“.

Bematant prasidėjo skambinimai telefonu dalimis ir paruošimas raštu kalbamojo įsakymo.

Įsakymas ir pats gen. Žukausko atvykimas kaip tik buvo laiku. Tą pačią dieną lenkai pradėjo naują puolimą, ketindami išnaudoti po jų raitininkų įsiveržimo susidariusią būklę. Lapkričio 19-20 d. vakare, lenkai didelėmis jėgomis puolė lietuvių Musninkų ruožą. Ten lietuvių postai su vietos gyventojų pagalba juos atrėmė. Vadovaujant gen. Žukauskui, kuris čia pat divizijos štabui teikė nurodymus, tris paras, beveik be poilsio ėjo kruvini mūšiai visame Širvintų-Giedraičių bare. Gen. Žukauskas nuolat susisiekdavo su dalių vadais telefonu. Dešiniajame sparne veikė 4-tas ir 7-tas pulkai, kurie su visu uolumu ir kuo tiksliausiai vykdė divizijos štabo įsakymus. Kairysis sparnas, kurio centre buvo 2-as pulkas, reikalavo nuolatinių paraginimų. Gen. Žukauskas keliais atvejais, tikrino kairiojo sparno padėtį.

Štabo vadovybė dieną ir naktį nesumerkė akių. Visi skubėjo įvykdyti pradėtąsias operacijas

— Mokesčių lakštai rodo, kad, be 14 senatorių milijonierių, netrukus Senate bus dar 15 milijonierių. Labai mažai jiems būtrūksta.

SIANDIEN MANO

SIELOJ ŠVENTĖ...

Per savo ilgą ir vingiuotą gyvenimo kelią, šveddamas savo gimtadienius, niekada negavau nuo tokių garbingų žmonių pasveikinimo, kokį gavau sulaukęs 81-erių metų. Tas sveikinimas, tai nuo mūsų garbingo prezidento ir jo žmonos — Nancy ir R. Reaganų.

Reiškiu jiems nuoširdžiausią padėką, linkėdamas jiems stiprios sveikatos, tvirtai savo rankose laikyti valstybės vairą ir kovoti už demokratiją.

Aš skaudžiai pergyvenau miego prezidento sužeidimą. Nemo-kėdamas anglų kalbos, už pasveikinimą manęs mano gimtadienio proga, ponams Nancy ir R. Reaganams tarau nuoširdų lietuvišką acių.

Su gilia pagarba,
Antanas Vaicekuskas

Seka sveikinimo tekstas:

Nancy and I join your family and friends in sending congratulations as you celebrate your birthday. We hope today is filled with special joy and that the coming year brings you every happiness.

Ronald Reagan

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidnuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinasko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pel. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimui išlaidoms.

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year. \$24.00 per 3 months. \$12.00 per 1 month. In other USA localities \$40.00 per year. \$22.00 per 3 months. \$12.00 per 1 month. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestuose:		
metams	\$45.00	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienį.
pusel metų	\$24.00	Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6108
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitoje JAV vietoje:		P pinigų reikia gauti pašto Money
metams	\$40.00	Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Brežnevui būtina reikalingas pasitarimas su Amerika

Brežnevas negali suprasti, kaip naujai išrinktas JAV prezidentas Reaganas neskubėjo susitikti su juo, Aukščiausiosios Sovietų tarybos pirmininku. Sovietų diplomatai buvo tiek nustebinti šiuo naujai išrinkto prezidento elgesiu, nes netolimoje praeityje negalėjo rasti panašaus atsitikimo. Kada viena galingiausių valstybių prašo kitos valstybės galvą susitikti ir aptarti svarbius valstybinius reikalus, tai antroji pusė visuomet sutikdavo. Kada Chrusčiovas paprašė naujai išrinktą prezidentą Kennedį, tai pastarasis išvyko į Vieną, tuo tarpu naujai išrinktas Reaganas nekrepė reikalingo dėmesio į Brežnevo kvietimą.

Tuo tarpu prez. Reaganas viešai paskelbė, kad prieš pasitarimą reikia iš anksto išaiškinti, ką abiejų valstybių galvos tame susirinkime svarstys. Kad susitikimas būtų našus ir naudingas, tai reikia iš anksto aptart susitikimo darbotvarkę, jai pasiruošti, susirinkti, svarstyti ir nuturti.

Prez. Reaganas savo keliu pasiūlė svarstyti Sovietų valdžios organizuojama terorizma prieš laisvąjį pasaulį. Rusai bando terorizuoti laisvojo pasaulio valstybių pareigūnus, organizacijas ir paskirus asmenis; steigia terorizmo centrus jauniems vyrams apmokyti, kaip žudyti atsakingų organizacijų atstovus, griauti ūkį ir ardyti krašto tvarką. Sekretorius Haig faktiškai parėmė visus prezidento Reagano kaltinimus. Tuo metu įvykiai Salvadore atsistojo pirmo tarptautinio terorizmo eilėn. Kuba, Nikaragva, Gvatemala siuntė paruoštus kovotojus į Salvadorą, kad padėtų ten įvesti teroristinę tvarką, paneigiančią pagrindinius demokratijos ir žmogaus teisių principus.

Prezidentas Reaganas turėjo drąsos pirmuoju darbotvarkės punktu statyti tarptautinio terorizmo sustabdyimą. Sovietų ambasadorius prašė nemašyti Sovietų Sąjungos su Salvadore įvykiais, nes Sovietų Sąjunga nieko bendro neturinti su Salvadore bei kitais Pietų ir Vidurio Amerikos įvykiais. Rusams atsisakius svarstyti valstybinio terorizmo klausimo, prez. Reaganas neskubėjo į Brežnevo pageidaujamą susitikimą.

JONAS TRICYS

"Prieš stichiją"

Taip susitikimo klausimas stovi iki šios dienos. Bet gyvenimas vietoje nestovi. Sovietų propagandos pareigūnai išleido milijonus taikos propagandai skleisti Vokietijoje. Jie rado naujas priemones tai "taikos" propagandai skleisti. Socialdemokratinio jaunimo tarpe jie pradėjo skleisti mintį, kad galima išvengti atomo karo su Rusija, jeigu vokiečiai nutrauks ryšius su amerikiečiais ir įtikins savo tautiečius išprašyti Amerikos karo jėgas iš Vokietijos, pasitraukti iš Šiaurės Atlanto Sąjungos, nes ta sąjunga vokiečiams atnešanti didelę žalą. Jaunimas šias mintis pradėjo skleisti keliose socialistų demokratų srityse. Kancleris Schmidtas, patyręs apie komunistinės propagandos veržimąsi į socialistų gretas, pagrasino atsistatydinti. Bet jis gavo didelį pritarimą iš visų didesnių Vokietijos demokratinų partijų, įskaitant ir Socialistų demokratų. Ypač šiltai kanclerio vadovaujamai politikai pritarė Vokietijos krikščionys demokratams, liberalai ir įvairios demokratinės grupės.

Kancleris trečiądienį atskrido į JAV, tarėsi su sekretoriumi Haig ir pačiu prezidentu. Prez. Reaganas Baltuose Rūmuose suruošė iškilmingus pietus ne tik kancleriui Schmidtui, bet ir visiems atvykusiems kanclerio bendradarbiams ir patarėjams. Prezidentas pietų metu aiškiai pasakė, kad JAV glaudžiai bendradarbiaus su Šiaurės Atlanto Sąjunga, stiprins pasipriešinimą galimai invazijai ir pavartos visas galimas priemones invazijai sustabdyti.

Kancleris, pasidžiaugęs prezidento tokiu greitu pagėjumu atsigauti nuo teroristo pasikėsimo prieš jo gyvybę, nemažiau džiaugėsi prezidento pažadu padėti laisvajam pasauliui gintis nuo galimos Sovietų invazijos. Prezidentas prižadėjo tartis su Sovietų Sąjunga atomo ginklų kontrolės reikalu, bet nepasakė, kada tie pasitarimai galėtų būti pradėti.

Sovietų Sąjungos valdovas Brežnevas pareikalavo tuojuo šaukti Artimųjų Rytų pasitarimą Libanui gelbėti. Jeigu nebus sušaukta "aukšta JAV ir Sov. Sąjungos

Prof. Mykolas Roemeris

VILNIUS IR TARPTAUTINĖ TEISĖ

Vilniaus grąžinimas Lietuvai, iš kurios jisai buvo faktiškai išskirtas, kelia tam tikrų tiek tarp tautinių, tiek vidaus valstybinių problemų.

Kadangi vykstančiame Europos kare Lietuva yra paskelbusi neutralumą ir yra pasiryžusi šį neutralumą tiksliai išlaikyti, tai aišku, kad bet kurie valstybiniai jos aktai, turį ryšio su tarptautiniais santykiais, tad jų tarpe ir bet kurie Lietuvos valdžios faktiškai valdomos teritorijos ploto pakeitimai bei išplėtimai, turi būti tiksliai suderinti su tarptautinės teisės nuostatais; jiems neužtenka vienašališkai sudaromų įvykių faktų titulo, kuriuo kits kito atžvilgiu gali remtis karo dalyviai, vykdydami okupacijos arba net skelbdami teritorijos aneksijos aktus.

Vilniaus miesto ir krašto teritorija, kurios dalis šiuo laiku grįžo į Lietuvos valstybę, iki šio Europos karo buvo faktiškai valdoma lenkų, dalyvaujančių šiam kare. Paskelbusi neutralumą, Lietuva yra Lenkijos atžvilgiu neutrali ir jokių prieš Lenkiją nukreiptų žygių daryti neturi. Tai yra aišku, tačiau lygiai aišku yra ir tai, kad viešiančių tarp tautinės teisės principų bei nuostatų šviesoje Vilniaus ir jo krašto dalies grąžinimas į Lietuvos valdomos valstybinės teritorijos sudėtį nėra aktas, nukreiptas prieš Lenkijos valstybę ir teisiskai ją užgaunąs. Ir būtent dėl ko.

Į Vilnių, kuris sudaro istorinę Lietuvos sostinę ir kuris yra et-

nografinėje Lietuvos teritorijoje, atgimusi Lietuvos valstybė, kuri jame 1918 m. ir buvo atgaivinta, visuomet reikė savo teises, kurių niekuomet jokių aktu nėra išsižadėjusi. Maskvos sutartimi su SSSR (1920. VII. 12 sutartis) buvo nustatytos atgimusios Lietuvos rytų sienos su Sovietais, kurie tuomet buvo betarpiški Lietuvos rytų kaimynai ir tuo pačiu buvo kaip tik tarptautiškai kompetentingi šią savo sieną su Lietuva sutartimi nustatyti.

Tiesa, Lenkija taip pat ėmė reikšti tam tikrų aspiracijų į Vilnių ir Vilniaus kraštą. Kurio titulu — tai jos dalykas. Vis dėlto, nors prieš tai, būtent nuo 1919 m., lenkų kariuomenė, maršalo Pilsudskio vadovaujama, buvo užėmusi Vilnių su atitinkama jo sritimi, Lenkija ne tik tarptautiškai kitų valstybių ir ypač nei Lietuvos, nei Sovietų, su kuriais ji tuo laiku kariavo, nebuvo pripažinta Vilniaus miesto ir krašto suverene, bet ir pati nei 1919, nei 1920 m. savo aspiracijų į Vilniaus kraštą nedrįso realizuoti, paskelbdama jo aneksiją. Atvirkščiai, savo garsoje 1919 m. balandžio mėn. proklamacijoje, paskelbtoje Vilniuje keturiosiomis kalbomis, lenkų maršalas Pilsudskis kategoriškai pareiškė laiką Vilniaus krašto valstybinio likimo klausimą atvirą.

Apie tą patį laiką, kai buvo sudaryta Lietuvos — SSSR Maskvos sutartis, lenkų kariuomenė, kuri nuo 1919 m. laiko Vilniaus kraštą, buvo Sovietų kariuome-

konferencija, tai bus išžudyti Libano gyventojai", pareiškė Brežnevas.

Brežnevas, nepajėgęs susitikti su Reaganu Europos reikalams aptarti, dabar reikalauja, kad susitikimas įvyktų Libanui gelbėti. Jis siūnčia priešlektuvines patrankas į Libaną, bet nori sutikti prezidentą, kad "nurtartų" atsaukti Sovietų priešlektuvines raketas iš Libano.

Yra pagrindo manyti, kad Brežnevas yra informuotas apie žymesnių astronautų pobūvį Baltuose Rūmuose ir pranešimą, kad "Columbia" tinka dar naujiems skriejimams. Visos josios dalys sveikos ir pajėgios išlaikyti pakilimą, skriejimą ir nusileidimą. Jis taip pat žino, kad bus įvesti naujai patirti pagerinimai. Brežnevas taip pat bus nugirdęs apie sėkmingą kanclerio Schmidto pasitarimą ir priėmimą Baltuose Rūmuose. Jam taip pat yra žinomas nutarimas susitarti dėl atomo ginklų kontrolės Europoje ir kitur, kai ministeris Andrei Gromyka atvyks į New Yorką.

Visa tai rodo, kad sergančiam Brežnevui labiau rūpi susitikimas su prez. Reaganu, negu Reaganui susitikimas su Brežnevą. Reaganas laisvojo pasaulio pozicijas stiprina, susitikdamas su kancleriu Schmidtą ir jo patarėjais.

nės iš Vilniaus šalinama ir iš tikrųjų buvo pašalinta. Vilnius, Sovietų kariuomenės iš lenkų atimtas, buvo Maskvos sutartimi grąžintas Lietuvai, kaip įėjans į jos valstybinę teritoriją.

Iki to laiko, vadinasi, iki realizavimo Lietuvos reikiamų teisių į savo istorinę sostinę, iš kurios ir pats Lietuvos valstybinis atgimimas buvo prasidėjęs, — Lenkija savo aspiracijoms į Vilnių iš viso jokios teisinės formos nustatyti nemėgino.

Lenkams ties Varšuva laimėjus mūšį su Sovietų kariuomene ir pradėjus juos vyti į rytus ir šiaurę, jų vėl pradėtos kelti aspiracijos į Vilniaus kraštą, kurį jie pirmą kartą užėmė 1920 m. rugsėjo — spalio mėn. įvyko susirėmimų tarp lietuvių, jau valstybiškai įsikūrusių Vilniaus krašte, ir besiveržiančių į jį lenkų. Pripažinti Maskvos sutarties, sudarytos dėl sienų tarp Lietuvos ir SSSR, lenkai, nedalyvavę šioje sutartyje, nenorėjo. Tai, žinoma, jų dalykas, nors tenka pastebėti, kad Maskvos sutarties metu nei vienoje, nei kitoje šios sutarties nustatytos sienos pusėje lenkai neturėjo savo valstybinės teritorijos, kuri arba jiems būtų kuri sutartimi pripažinta, arba bent jų pačių būtų vienašališkai paskelbta.

Tačiau paaiškėjus, kad į tą pačią Lietuvos rytų teritoriją su Vilniumi pretenzijos yra reikšiamos dviejų valstybių — Lietuvos, kuri ją laiko esančia savo suverenumu, ir Lenkijos, kuri ją reikią aspiraciją, teisiskai dar galutinai nesuformuluotas, ir kuri jos valstybinio suverenumo klausimą laiko atvirą ir neįsprendžiamą, ir kad tarp šių dviejų valstybių dar nėra įvykusį jokia sutartis šiam ginčui spręsti, įsikišo Tautų Sąjungos veiksniai, kuriems tarpininkaujant ginčą pavyko laikinai sutvarkyti Suvalkų 1920.X7 sutartimi. Ši sutartis ginčo nelikvidavo; nustatė demarkacijos liniją, palikdama Vilnių su atitinkama Vilniaus srities dalimi Lietuvos rankose. Šiip nei viena, nei antra susitariančių šalių neatsisakė nuo savo teisių ar pretenzijų. Viskas jų liko rezervuota. Vadinasi, Suvalkų sutartimi Lietuva savo teisių į Vilnių ir Vilniaus kraštą neišsižadėjo, net ir toje šios teritorijos daly, kuri liko lenkiškoje demarkacijos linijos pusėje.

Kaip žinoma, 1920.X.9 Suvalkų sutartis buvo sulaužyta. Lenkai, maršalo Pilsudskio įsakymu inscenizavę lenkų generolo Želigovskio "maistą", Vilnių okupavo ir ten paskelbė "Vidurinės Lietuvos valstybės" įkūrimą. (Bus daugiau)

LIETUVOS RYTŲ IR PIETŲ SIENOS

Prof. MYKOLAS BIRŽISKA

Kalbant apie Lietuvos valstybės sienas, čia turima galvoje lietuvių apgyventų žemės plotų ribas. Lietuvos valstybės sienos nesudarytų problemos, jeigu jos būtų pakankamai aiškios ir nustatomos pagal įprastas valstybės sienoms nustatytą žymę, pavyzdžiui, pagal daugumos gyventojų vartojamą kalbą, jų tautinį apsisprendimą arba pagal kokias nors ypatingas, gamtos nužymėtas ribas. Deja, mes tokių požymių neturime arba negalime jų pritaikyti, nustatinėdami Lietuvos sienas. Tiesa, yra siūloma Lietuvos sienas praveisti kalbinėmis ribomis. Tos svetimos, daugiausiai mūsų kaimynų mintys, deja, mūsųose visai neranda pritarimo. Mūsų tautos dauguma yra visai pagrįstai linkusi Lietuvos sienų ieškoti kažkur toliau.

Šių dienų lietuvis jaučia, kad jis neturi pagrindo bei teisės pasitenkinti Lietuvos valstybės kalbinėmis ribose. Jeigu ne mes patys, tai mūsų tėvai arba seneliai dar gyvai atsimena tuos netolimos praeities laikus, kai lietuvių kalba daug plačiau skambėjo negu dabar. Per palyginti trumpą pastarųjų laikų kalbinių požymių nutautėję platus Lietuvos pakraščiai, mūsų įsitikinimu, dar nėra panaikinę mūsų teisių į tuos pakraščius. Dėl to lietuvių tauta jų reikalauja, reikalauja ir rei-

kalaus tol, kol tie pakraščiai bus įjungti į Lietuvos valstybę.

VALSTYBES TIPAS

Lietuvių tauta nebuvo ir nėra maža tauta. Tiksliai dėl ypatingų išorės sąlygų jai nebuvo lemta išlikti vientisai. Didėsniųjų jos dalis neteko savosios kalbos ir prarado tautinę samonę. Tačiau palyginti tik nedidelė ta nutautėjusiųjų dalis galutinai pasidavė kaimyninių slavų tautų įtakoms. Blogiau atsitiko su Mažosios Lietuvos lietuviais. Čia didelė lietuvių dalis ne tik pakeitė savo kalbą, bet ir tautinę samonę. Visi kiti nutautėję lietuviai — jie sudaro nutautėjusiųjų daugumą — dar nesuspėjo įsijungti į jokią kitą tautą, pasilikdami ligšiol tautiškai neapsisprendę.

Jeigu pokarinėje Europoje mažosioms tautoms būtų suteikta apsisprendimo laisvė, mūsų nuomone, pirmoje eilėje mums tektų imtis tautinę Lietuvos valstybę. Tačiau čia siūlomose sienose tautinė Lietuvos valstybė nei savo plotu, nei gyventojų sudėtimi nebūtų panaši į 1918 m. Lietuvos valstybę. Ar tų naujai įtrauktų į Lietuvos valstybę gyventojų dauguma grįš ilgainiui prie lietuvių kalbos, ar pasiliks prie jų dabar vartojamos — tatau pareis nuo mūsų nusistatymo ir sugebėjimo. Kalbos problemos mes nestatome pirmoje vietoje. Svarbiau nutautėjusiems grąžinti tautinę samonę ir įskiepyti jiems pilietinį susipratimą. Kas iš mūsų būkštuoja turėti Lietuvos

nelietuviškai kalbančių gyventojų, neturėtų pamiršti, kad tokių gyventojų mes vistiek neišvengsime. Jų nemaža atsineš grįždamas prie Lietuvos Vilnius; nemaža atsineš ir Mažoji Lietuva. Pasitenkindami mažesnio ploto Lietuva, žinoma, tokių gyventojų mes turėtume mažiau.

Tačiau žinome, kad jų kiekis, palyginti, vistiek bus didelis tol, kol Vilnius su apylinkėmis priklausys Lietuvai. Nenorėdami atsakyti Vilniaus, negalėsime atsakyti ir jo gyventojų vartojamų kalbų problemos išsprendimo ir jų lietuvių tautai grįžimo darbo. Mažesnėje Lietuvoje to darbo būtų tik atitinkamai mažiau.

Mes, čia keldami Lietuvos sienų klausimą, jau iš anksto esame nusistatę to darbo nevengti. Mes manome, kad šiandien lietuvių tauta turėtų visu šimtu procentų išnaudoti susidariusią padėtį savo pagrindinėms teritorijų problemoms išspręsti. Tokių progų kažin ar greit vėl susilauksime. O jei ir susilauksime, tai, veikiausiai, mums toms problemoms spręsti bus jau vėlu. Atskilusi mūsų tautos dalis dideliais žingsniais žengia tolyn nuo mūsų. Dar keletas dešimtmečių, ir ji, greitėjancio gyvenimo tempo veikiamas, nueis ten, kur bus planingai vedama ir vairojama. Taigi mes savo darbą pradėdami šūkiu: sujungti visas Lietuvos žemes į vieną Lietuvos valstybę ir sudaryti sąlygas lietuvių tautai išaugti į didelę tautą. Lietuvių tauta turi pajėgumo tokia tapti.

Jeigu mes sujungtume į vieną Lietuvos val-

stybę visus jos pakraščius plotus, kad ir iš dalies atitrūkusius nuo tautos kamieno lietuvių drauge su visomis jų žemėmis, tai, mūsų nuomone, mes įgalintume lietuvių tautą per trumpą laiką bemaž dvigubai pagausėti, o Lietuvos valstybė — įgytų didesnės tarptautinės reikšmės ir tuo garantuotų sau tikresnį rytojų. Lietuvos valstybė būtų jau tokio dydžio, kad joje galėtų tilpti ir išmisti apie 15 milijonų gyventojų. Lietuvių tauta, sugebėdama palaikyti tokių gyventojų prieauglį, kokį turėjo iki šio karo, galėtų tikėtis netrukus savo erdvę užpildyti, nes, tauta, kurios metinis prieauglis yra apie 1,2%, padvigubėja per 50-60 metų.

Kalbant apie Lietuvos pakraščius plotus, turime galvoje žemes, kuriose lietuvių buvo gyventa jau istoriniais laikais. Šių plotų nereikia lyginti su priešistorinių laikų lietuvių gyventojų plotais, siekiančiais net už Dniepro aukštupio. Didžiąją pastarųjų plotų dalį dabar yra apgyvenę gudai, kuriuos mes laikome savita tauta. Šie plotai galėtų patekti į Lietuvos sienas tik tada, kai būtų kuriama jungtinė Lietuvos valstybė. Tačiau prieš sukurdami jungtinę valstybę, lietuviai ir gudai turėtų susitarti visais tarpusavio klausimais.

(Bus daugiau)

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršelais įrašta knyga apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškioji mąna", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Kas norės gauti pirmą atėjusieji, Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1928 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
Kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

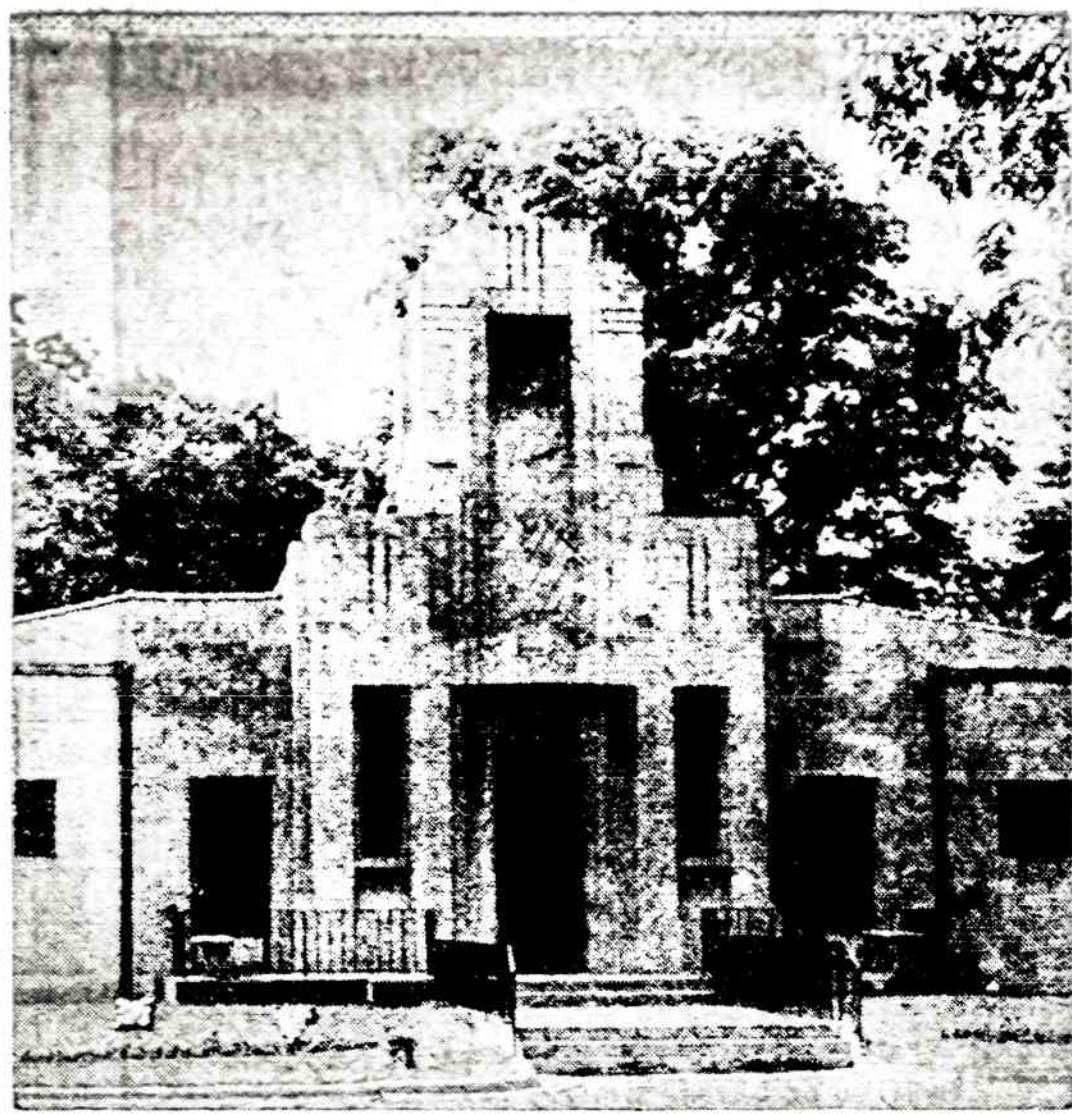
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisiimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1892 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro. Visos laidos iš WCEV
stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KITAS
PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**

BRITŲ DIPLOMATAI APIE PILSUDSKI

— Dėkui Edwardui C. Rupkui, Gulf Breeze, Fla., už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už tą progą atsiųstą \$10 auką.

— Čikagos lietuviai minės Pavergtųjų tautų savaitę liepos 19 d. Daley centre.

— Juozas Grišmanauskas, Cicero, Ill., herojiškai pasitraukęs iš komunizmo ir žvejybos laivyno, taip pat knygos Toli mieji kvadratai autorius, pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$10 auka. Dėkui.

— Stefanija Baltušienė, Kenosha, Wis., iš anksto pratęsė prenumeratą, o savo geras linkeėjimas atlydėjo \$5 auka. A. O. Šulaitis iš Brooklyno atsiuntė du dolerius. Dėkui.

— Dėkui Jonui Kairiui, New Port Richey, Fla., už labai pagaidaujamą bendradarbiavimą, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už 10 dolerių auką.

— Šakių apskrities klubo piknikas įvyks gegužės mėn. 31 d. Lietuvos Vyčių salėje ir sodelyje. Pradžią 1 val. popiet. Gros Ewald Knoll orkestras.

— Justinas Sidlauskas iš Marquette Parko prie prenumeratos pridėjo 5 dolerių auką. Dėkui.

— Jonas A. Kulius iš Brighton Parko nusiskundė pablogėjusia sveikata ir senatvės ligomis, tačiau prie prenumeratos pridėjo \$5 auką. Simas Šakys iš Whar-ton, N. J., atsiuntė \$2 už kalendorių. Dėkui.

PIRMOJI GEGUŽINĖ ŠIMET
R. LB-nės Marquette Parko apylinkės valdyba gegužės 24 d. Vyčių sodelyje, 2455 W. 47th St., rengia gegužinę — pikniką. Bus šokiai, pietūs ir laimės šulinys. Gros Kivėno orkestras. Blogam orui esant, būsimė salėje. Apylinkės valdyba

— Juozo Kapačinskio atsiminimai Spaudos Baruose, Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausia iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

— LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir ne senstanti dovana vestuvių, kaktų ir kitomis progomis. Gaunami ČIURLIONIO G. LE RIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave. Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandoms 254-4470, kitu laiku — 434-6155.

— Buv. Lietuvos Valstybinės Operos solistės Izabelės Motekaitienės Dainavimo Studijos tradicinis koncertas įvyks š.m. gegužės 31 d., sekmadienį, 3 val.

Pirmasis Britanijos ministras Lenkijai buvo Sir Horae Rumbold (mirus 1941 m.). Jis atvyko į Varšuvą 1919 m. spalio mėn. ir išbuvo ten vienus, bet labai audringus, metus. 1919 m. lapkr. 7 d. jis pirmą kartą susitiko su Pilsudskiu, kuris kaip tik baigė savo pirmuosius Lenkijai ir jos kariuomenei vadovavimo metus.

Rumboldui Pilsudskis padarė išpuilį ir savo raporte jis pažymėjo: "Generolas Pilsudskis yra tikrai ypatingas žmogus. Jis yra pats savo patarėjas ir politikoje yra aiškus ir tikslaus nusistatymo. Savo nuomone jis pareiškia tik tai, kas jam tas reikalinga, o be to, jis yra labai gabus duoti patarimus."

Rumboldo jau anksčiau buvo pranešta, kad Pilsudskio politika buvo sukurta buferinės (tarpinės) valstybės tarp Lenkijos ir Rusijos. Rumboldas, tačiau buvo nuomonės, kad buferinės valstybės ateityje vis į nesuipratimų šaltinius.

Britu Šiaurės Reikalų Departamento, kuris rūpinosi ir Lenkija valdininkas tuo reikalu pasiskė maždaug taip: "Gen. Pilsudskis yra tikras, kad karą su Sov. Rusija jis galės vesti dar keleta mėnesių. Bet kas bus po to? Jo sprendimas sudaryti keturių buferinių valstybių yra fan-tastiškas ir tikriausiai, neduos jokių vaisių... Juk nėra jokio

popiet, Jaunimo Centro didžiojo salėje. Akompanuos Manigilas Motekaitis. Po programos — kavutė. Visi maloniai kviečiami. (Pr.)

PAGERBS KANAUNINKA V. ZAKARAUSKA

Visuomenės organizacijų sudarytas komitetas rengia kan. Vaclovo Zakarausko kunigystės 40 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 31 dieną.

Sv. M. Marijos Gimimo lietuvių bažnyčioje, Marquette Parke, 10 val. 30 min. bus iškilmingos Mišios.

Parapijos salėje, 6812 S. Washenaw Ave., 3 val. popiet įvyks kanoniko pagerbimo akade-nija ir pietūs.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti. Pakvietimai gaunami iš komiteto narių ir Margi-niuose, tel. 778-4585, 2511 W. Lithuanian Plaza Court arba telef. 925-1089. Auka \$12.

Komitetas

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Būdas kuriuo valstybės galva vedė Lenkijos užsienio politiką ir karinius veiksmus, turėjo baigtis nelaimė. Tokias pareigas gal ir galėjo kurti laiką sekmingai — tik Napoleonas, tačiau maršas Pilsudskis nėra Napoleonas. Jis yra žmogus su nepasotinamu karinio garso troškimu. Lengvai navyke pergalės prieš bolševikus 1919 m. bėgyje jam ap-suko galvą... Pagarbą, kurią jis gijo savo lengvomis ir anks-gyvomis karinėmis pergalėmis prieš bolševikus, apsunkina jo ministras atsispirti prieš jį, kai jo rankose esanti socialistų partija yra tyli... Lenkų veikla paskutiniaisiais mėnesiais, ypač krizės metu, nieko gero ne pranašauja atečiai. Lenkai išgyveno jau keletą rimtų pamo-kų, tačiau, teks pažūrėti ar jie iš jų ką išmoko. Aš bijau, kad dar praeis daug metų, kol šie nerami tauta nusiramins ir taps Europos sandaroje pastovumo elementu."

Lenkų kariuomenei pavyko atmušti bolševikų armijas nuo pat Varuvos vartų. Aliantų misijos britų atstovas gen. mjr. Sir Percy Raddcliffe taip aptarė lenkų vyr. kariuomenės vadą: "Nors apdovanotas žymia asmenybe, tačiau, jis yra menko intelektinio pajėgumo; jo prigimtis, pradžioje beveik rytiatika savo slap-tumu, per itisus metus praleis-tus samoksluose ir kalėjimuose, sukietėjo kaip sakai ir daro jį viskuo nepasitikiniu. Jis vieni-as, apsuptas priei ir nepasiti-kintis net savo draugais. Gal pats geriausias jo būdo bruožas, bent io krizio metu, tai jo kraš-ta Rusijos neapykanta. Gen. Weygandas, kuris daug dažniau yra matęs Pilsudskį, negu aš, priskiria jam gerą sprendimų sugebėjimą kariniuose dalykuose ir neturėjimą to neišlyginto optimizmo, kuris yra lenkų ben-droji neigiamybė. Jis įrodė, jog sovietų vartotus metodus teisingai įvertino ir, nežinurint jo klaidų, yra bendra nuomonė, kad joks kitas žmogus negalėtų už-imti jo vietą šios kampanijos metu."

(Bus daugiau)

• Vienintelė proga, kuomet aš gatau pamatyti žmones, yra kai Edvinas po peštynių mane išmeta į koridorių ir užrakina duris.

• Kiekvienas turi savo ilgesį. Hauptmano "Audėjai"

Trejų metų mirties sukaktis

HELEN JOKUBONIS

Gyv. 6413 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1978 m. gegužės 23 dieną, sulaukusi 79 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Čedasų valsčiuje, Enikių kaime.

Amerikoje išgyveno 70 metų. Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko nuliūdę: vyras Jonas, dvi dukters — Lillian Gedwill, žentas Edmund, ir Olga Landon, žentas Stanley, anūkai — John su žmona Mariann, Cpl. Robert, ir Carol bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vehonė priklausė SLA 134-ajai Moterų kuopai ir Biržėnų klubui.

Mes Tavęs, mūsų brangioji, niekuomet nepamiršime. Tu pas mus daugiau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Tebūna Tau lengva žemelė.

Nuliūdę lieka:

Vyras, dukters, žentai, anūkai, giminės.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktořių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIM

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

4654 So. HALSTED STREET

Tel. 1Ard 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

EMERALD CEMENT

STEPS • FOUNDATION
DRIVES • BASEMENT
AND GARAGE FLOORS
BRICKWORKS
FREE ESTIMATES
636-0894

AMERI-JAM LANDSCAPING

AND CLEAN-UPS.
TREE REMOVAL AND
JUNK REMOVAL.
Call 869-3310

LAWN MOWERS

REPAIRED
Reas. Rates. Sen. Citiz. Disc.
631-0785 5015 N. Natoma
ASK FOR RICK

R.A.D. LANDSCAPING

AND LAWN MAINTENANCE
Power raking, fertilizing and
weed control - Rototilling,
evergreens and sodding.
Commercial - Industrial
Residential
767-4360

GETTING MARRIED?

Create the Wedding of Your Choice
Weddings are non-denominational,
kept in confidence.
For further information:
Rev. James Corrigan, D.D., Ph.D.
Counselor for
Universal Life Church, Inc.
387-0173

INDOOR FLEA MARKET

63rd & Kimbark Center
1301 E. 63rd St., Chicago, Ill. 60637
Open Every Saturday 8 am - 8 pm
Adm. 50c. Children & Seniors 25c.
Free for Children under 12
BARGAINS GALORE
Seller space avail. by appointment
in advance. For information call:
488-8179 - Ask for Bill
Food Available on Site

5200 1/2 N. CLARK

(Foster & Clark)
H O S A N N A
We Pay Highest Prices!
GOLD - SILVER - DIAMONDS
COINS - WATCHES
561-0505

REFRIGERATION REPAIR

FOR THE BUDGET CONSCIOUS.
Guaranteed Work - Same Day
Service and a Great Price.
Call:
• AIRES REFRIGERATION
327-3995

ELECTRICAL REPAIR

Outlets - Circuit Breakers
Rewire - Fuses
265-1889

MINI-BLINDS and

WINDOWS CLEANED
1 DAY SERVICE ON BLINDS.
PICK-UP - DELIVERY
REAS. RATES. FREE EST.
885-0604 Evenings

CHICAGO CUSTOM ALUMINUM

No Job Too Small
SEAMLESS ALUMINUM GUTTERS
SOFFIT, FASCIA, SIDING
Gutters Cleaned
With This Ad \$21.95
CALL 286-0412

CARPET

FURNITURE CLEANING
AT ITS BEST
PHIL AND PETE'S
RUG CLEANING SERVICE
348-3770

MARTIN SCHLIEP

TUCKPOINTING
Over 35 years experience.
Caulking - Building Cleaning
Chimney & Masonry Repairs
Glass Block Windows
Free Estimate - Insured
Call 589-1946

A&M FLEA MARKET

INDOOR/OUTDOOR FLEA
MARKET EVERY SATURDAY
AND SUNDAY - 8-4
900 W. IRVING PARK
ITASCA
885-9091 or 773-0277
FREE OUTDOOR SPACE FOR
1st-TIME SELLERS W/THIS AD

SUNDANCE LINOLEUM

NO WAX - NO BURN
\$6.48 Yd. Not Installed
\$9.98 Yd. Installed
Call HE 4-3200
AND JOE BRABEC WILL CALL
ON YOU WITH SAMPLES

Free! Free! Free!

WE CLEAN OUT
ATTICS, APARTMENTS,
HOUSES.
SAME DAY SERVICE
WE SPECIALIZE IN EVICTIONS
262-7676

DELTA WAY

MOVING/STORAGE CO.
Packing, shipping & crating
24 Hr. phone service.
Call 333-9347

PRIVATE POSTAL MAIL

BOXES FOR RENT
IN YOUR AREA.
REGISTER NOW
426-4315

RESTAURANTS & TAKE-OUT

Valgykios ir issinesimai

MID-STATES BEEF CO.

Sides - Quarters
Special Cuts for Your
Cookouts & Freezer
U.S.D.A. Choice & Prime
5050 S. Kolin 582-2676

AUTHENTIC MANDARIN

& SZECHWAN CUISINE
Hours (Closed Monday):
Tues., Wed., Thursday
11:30 to 10 p.m.;
Fri. & Sat. 11:30 to 11 p.m.;
Sun. 11:30 to 10 p.m.;
Bank Americard
Master Charge Accepted
Tel. 929-3969
3805 N. Clark

BOATING & FISHING

Burivimas ir žuvalimas

CHARTER FISHING

ON LAKE MICHIGAN
OF A 36' BOAT
FOR SALMON
Call Now For Reservations
830-8864

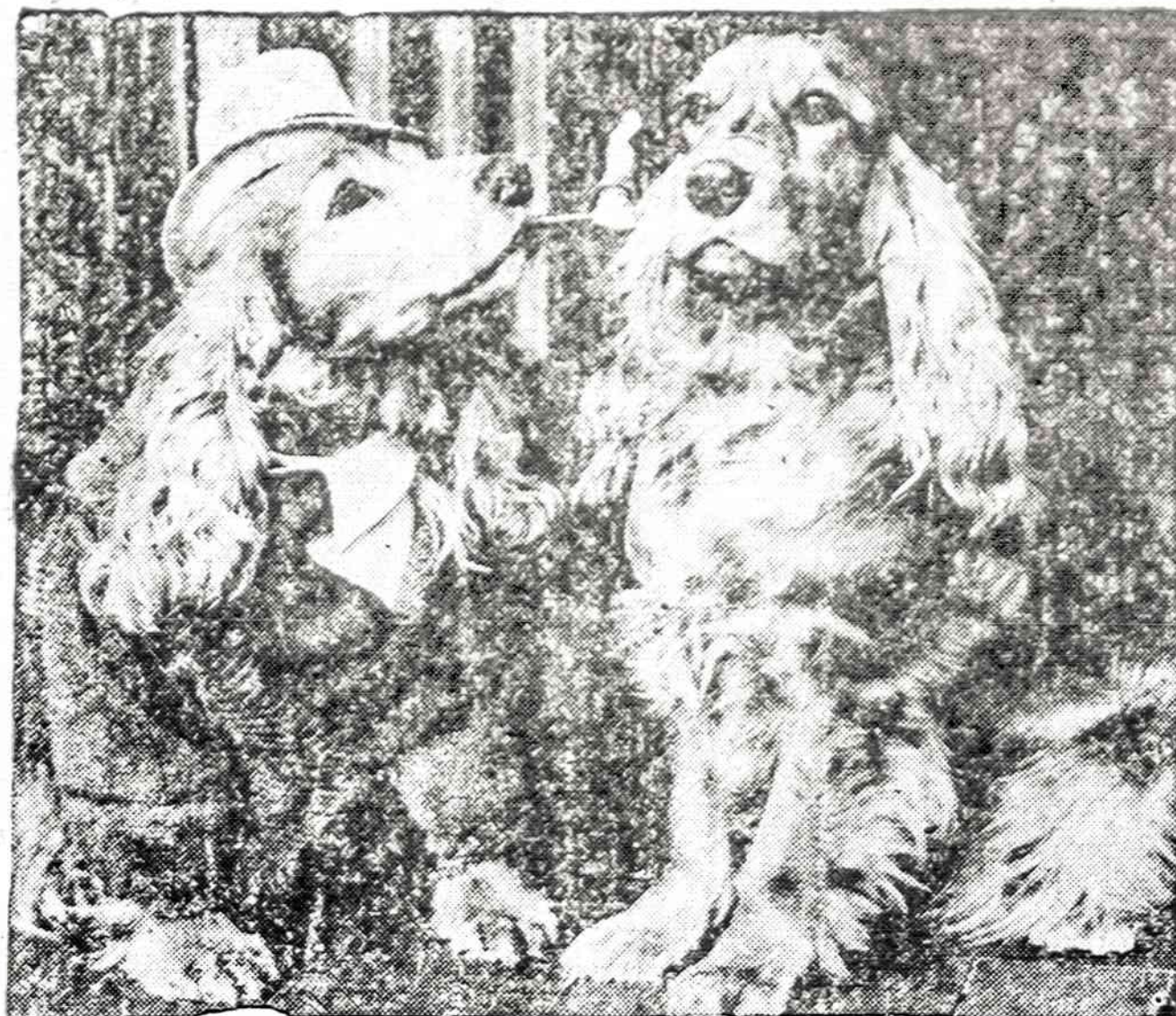
LAIKRODELIS

"Tamsta turi labai puikų laik-
rodėlį. Kiek kaštavo?
"As jį išlošiau loterijoje".
"Tikrai? Tai laiminga bilietė
laimėjai!"
"Man bilietas nebuvo reikalingas.
Loteriją aš pats suorganizu-
javau".

IMPORTANT NEWS FOR

BACKACHE SUFFERERS!
MOMENTUM® Tablets are
50% stronger than Doan's.
Before you take Doan's Pills for
muscular backache, remember this:
MOMENTUM Tablets are 50% stronger
than Doan's. That means MOMENTUM
gives you 50% more pain relief per
dose to relieve backache.
To reduce pain, soothe inflammation
so muscles loosen—you can move more
freely in minutes! There's no stronger
backache medication you can buy with-
out a prescription than MOMENTUM
Tablets. Take only as directed.

No. 79

AUTO REPAIR

Mašinų remontai

IDEAL AUTO PARTS

AUTO ELECTRICAL
SERVICE
STARTERS & ALTERNATORS
4639 S. California 523-5277

L & C AUTO BODY

& FENDER
Free Estimates
Towing
3061 W. Armitage
8 am - 7 pm. Open Sat.
235-2086 or 235-2087

TOP DOLLAR PAID

FOR JUNK CARS
BILL'S TOWING SERVICE
389-9446

BIONIC AUTO PARTS

& SALES, INC.
All types of used parts available.
We buy junk cars '71 and up.
1501 N. Kilpatrick 489-6020

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

Underwood Resort

Modern 1, 2, 3 bdrm. fully furn.
hosp. cottages. All cottages come
with kit, bthrm., linens, boat, &
T.V. hook-up. Loc. on Lake Shore
w/sand beach and shallow swim-
ming. Laundry facilities, with
freezer storage. Playgrounds, mo-
tor rentals. \$175 wk./up.
10% disc. May
Rt 2, Birchwood, WI 54817
(715) 354-3550

WATERFRONT SITES AVAIL-

ABLE - Beaut. wooded lg. priv.
campsite lots, only 45-min. W. of
Chgo. Lk. & river access for fish-
ing, swimming, boating, Compl.
hook-ups. From \$420/yr.
553-6323 - Mr. Hopkins

CONSTRUCTION & REMODELING

Statyba ir remontai

JIM'S PAINTING

INTERIOR AND EXTERIOR
Pressure Washing
Free Estimates
JIM WITTENKELLER
(815) 838-3948

BARBERA DECORATING

PAINTING
INTERIOR & EXTERIOR
WALLPAPER
20 Years Experience
Sam Barbera 453-0432

H & L DECORATING

Our Specialty
WALLPAPER REMOVAL
276-7250

BUILDING REPAIRS

Low prices on any types of repairs.
Carpentry, elec., plumb., roof, etc.
Free Estimates.
236-6770; 995-8197

KITCHEN MAGICIAN

Recover Your Old Cabinets
and Corian
Counter Tops & Vanities
Custom Cabinets & Bars
Free Estimates.
627-8108 Lombard
LEN MALATIA

QUALITY PAINTING

Reasonable
Free Estimates
Call: RICK - 969-3755
TIM - 759-1355

BASEMENTS Dug - Reasonable
rates - Fast service. 897-7726
REPAIR OR REMODEL ANY
FIRE DAMAGE. 897-7726
FIX YOUR LEAKING basement
before the Spring rain. 897-7726
INCREASE YOUR WATER
pressure. Guaranteed. 897-7726

PAR ELECTRIC, INC.

Licensed - Bonded - Insured
Commercial - Residential
481-5274

R.S. WALLWASHING

IMPROVED MACHINE CLEAN-
ING. 1 DAY SERVICE.
FREE ESTIMATES
CALL
841-4692 or 868-2566

REX'S MECHANICAL

CONTRACTORS
SALES-SERVICE-INSULATION
HEATING & COOLING
599-8477
8640 S. Roberts Rd., Justice, Ill.

INTERIOR-EXTERIOR

PAINTING
CARPENTRY/DRY WALL
No Job Too Big or Too Small
Insured. References.
Call Jim or Dave - 271-8634

PAINTING

INTERIOR - EXTERIOR
QUALITY WORK AND PAINT
PATCH PLASTERING
SMALL PORCH REPAIRS
Excel. References. Free Estimates.
235-2338

UNIVERSAL CONSTRUCTION

COMPANY
ALUMINUM SIDING
SOFFIT, FASCIA, GUTTERS,
ROOFING, CONCRETE WORK
COMPLETE REMODELING
Bathrooms, Kitchens, Basements
Low Prices - Free Estimates
CALL PAUL
745-8733 - 237-6348

California Colors

PROFESSIONAL QUALITY WORK
REASONABLE RATES
FREE ESTIMATES
Call Wayne - 425-9677

MARTIN BYRNE PLASTERING

CLEAN WORK
Satisfaction Guaranteed.
Free Estimates. Fully Insured.
283-6182 or 283-6346

R. J. ALUMINUM CONSTR.

Aluminum Siding & Trim, Gutters,
Soffit, Fascia and Roofing.
Deal Direct - No Middle Man.
Guaranteed & Fully Insured.
Call Rick Now! 748-7305

KITCHEN MAGICIAN

Recover Your Old Cabinets
and Corian
Counter Tops & Vanities
Custom Cabinets & Bars
Free Estimates.
627-8108 Lombard
LEN MALATIA

QUALITY PAINTING

Reasonable
Free Estimates
Call: RICK - 969-3755
TIM - 759-1355

• ROOFING & REPAIRS

• ALUMINUM SID. & REPAIRS
• GUTTERS CLEANED
• SMALL PAINTING JOBS
MIKE 456-4750

DAN SHANAHAN

ADDITIONS - ENCLOSURES
KITCHENS - BATHS
General Carpentry & Repairs
366-5973
INSURED AND REFERENCES

INFLATION FIGHTER

Any work special on 100AM
electrical service. \$200+mate-
rial. Licensed. Call Anytime:
442-5987. Ask for Fred

• PAINTING

• WALLPAPERING
• ANTIQUING
WOODWORK & FURNITURE
Call Don 274-4784

ALL TYPES

CARPENTRY-REMODELING
CONSTRUCTION
424-0843 - Any Time

AMERICAN HOMES INC.

DIRECT WITH OWNER
Home Imprvmts. Plumbing
Paintg. Dec. Kts. & Bath
Floors & Ceramic Tile
Free Estimates - 622-5172

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

RENTING IN GENERAL

- Nuomos -

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

su visais patogumais dirban-
čiam vyru ir pensininkui
beismante.
6947 S. Washtenaw Ave.

MARQUETTE PARKE išnuomo-

jamas 4 kamb. butas antrame
aukšte. Skambinti 436-8036

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

T & F SEWERAGE & PLUMB

ING. Rod any drain line for \$25.
If not open, no charge. We install
flood controls, pumps and valves.
We install complete bathrooms
and basements.
523-1962

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

Home, Zemė - Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMGS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMIAIS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI.

YISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. - 778-2233

EVANSTONE - 3 butų mūrinis,

20 m. Gražiai užlaikytas. Arti lig-
oninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS - 2 po 6. Atskirai šildy-

mi vienetai. Didelis garažas. Mar-
quette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MORRIS - 3 po 4 ir 1-2.

50 pėdų sklypas. Brighton Parke.
\$69,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas
stogas ir porčiai. Modernūs mar-
diatoriškai, gazo šildymas. Mar-
quette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000

nuomos. Atskiri gazo šildymai.
2 sklypai, 2 garažai.
Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas

Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8534

Prasom palikti savo telefono nu-

merį automatiniam aparate.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nu-

savybę Chicagoje ar bet kur

Amerikoje, prašome skambinti

ar užėti į mūsų įstaiga.

Mes visuomet pasiruošę

jums patarnauti.

Mes priklausome MLS

ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

PARDUODU UŽ \$80,000

STATYBAI KOMERCINI-

KAMPINI SKLYPA

132'-9" x 9" prie 6900 W. 87th St.

ir 80'-0" prie S. New England

Avenue.

Skambinti Savininkui:

C900 W. 87th St., Burbank, Ill.

598-8445

MARQUETTE PARKE mūrinis, nau-

jesnis bungalow. Puikus šeimai - 7

kambariai, 4 miegamieji, 1 pilna vonia.

2 pusvonės. Įrengtas rūšys, 2 mašinių

garažas. Arti bažnyčios, parko ir krau-

tuvių. \$52,000. Skambinti:

434-1368 arba 436-4655

PATS SKAITYK IR DAR KI

TUS PARAGINK SKAITYTI

DIENRASTĮ "NAUJENOS"

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATA